

CHĂM SÓC SỨC KHỎE NGƯỜI CAO TUỔI TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

thực trạng và giải pháp

TS PHAN THANH GIẢN
Học viện Chính trị khu vực III

1. Đặt vấn đề

Việt Nam là một trong các quốc gia có tốc độ già hóa dân số nhanh nhất thế giới. Nếu năm 2019, người từ 60 tuổi trở lên chiếm gần 12% tổng dân số, thì dự kiến đến năm 2050, con số này sẽ tăng lên hơn 25% và đến năm 2036, Việt Nam bước vào thời kỳ dân số già, chuyển từ xã hội “già hóa” sang xã hội “già”¹. Hiện tuổi thọ trung bình của người Việt ở mức cao, trên 73 tuổi, nhưng số năm khỏe mạnh chỉ được 64 tuổi, bình quân mỗi người cao tuổi (NCT) có 3 bệnh, đối diện với nguy cơ tàn phế do quá trình lão hóa, chi phí điều trị lớn; đặc biệt, có 67,2% người cao tuổi có tình trạng sức khỏe yếu và rất yếu². Vì vậy, việc chăm sóc sức khỏe NCT là nhiệm vụ quan trọng nhằm giúp NCT có đủ sức khỏe về thể chất và tinh thần để tiếp tục cống hiến trí tuệ, kinh nghiệm đóng góp vào quá trình xây dựng và phát triển đất nước. Nhận thức được tầm quan trọng của vấn đề này, Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm đến chính sách chăm sóc sức khỏe NCT như Văn kiện Đại hội XIII của Đảng đã chỉ rõ: “...thích ứng với quá trình già hóa dân số, đẩy mạnh chăm sóc sức khỏe người cao tuổi”³. Phân đầu đến năm 2030 tuổi thọ bình quân của người Việt Nam đạt 75 tuổi, trong đó thời gian sống khỏe mạnh đạt tối thiểu 68 năm; 100% NCT có thẻ bảo hiểm y tế, được quản lý sức khỏe, được khám, chữa bệnh, được chăm sóc tại gia đình, cộng đồng, cơ sở chăm sóc tập trung⁴.

Thành phố Đà Nẵng hiện có 146.771 NCT,

chiếm tỷ lệ 12,6% dân số, bình quân tỷ lệ NCT tăng 0,2 điểm %/năm (2011 - 2022)⁵; tốc độ già hóa dân số ngày càng gia tăng, dự ước tỷ lệ NCT tăng bình quân 0,35 điểm %/năm (2023 - 2040), dự kiến đến 2040 Đà Nẵng bước vào thời kỳ “dân số già”⁶. Nhằm thích ứng với già hóa dân số, Đà Nẵng đã tích cực triển khai thực hiện chính sách chăm sóc NCT, với nhiều chương trình, kế hoạch, đề án chăm sóc sức khỏe NCT được triển khai góp phần thực hiện thành công Chương trình hành động Quốc gia về NCT, Chiến lược Quốc gia bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân. Tuy nhiên, trên thực tế khi nhu cầu chăm sóc sức khỏe NCT ngày càng gia tăng cả về số lượng, nâng cao về chất lượng và chuẩn bị cho một xã hội có dân số già đang đặt ra nhiều vấn đề cần được quan tâm giải quyết.

2. Tình hình chăm sóc sức khỏe người cao tuổi trên địa bàn thành phố Đà Nẵng

Nhận thức rõ vị trí, vai trò, tầm quan trọng của việc chăm sóc sức khỏe NCT trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, Đà Nẵng đã quán triệt, triển khai đầy đủ, kịp thời các văn bản của Đảng, Nhà nước và Bộ Y tế. Đồng thời ban hành các văn bản, kế hoạch cụ thể để lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện có hiệu quả chính sách chăm sóc sức khỏe NCT trong điều kiện thực tế của địa phương, theo đó Thành ủy Đà Nẵng đã ban hành công văn số 1857/CV-TU ngày 13-5-2022 về lãnh đạo công tác NCT. HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết số

73/NQ-HĐND ngày 17-12-2021 về quy định mức chi thực hiện Chương trình mục tiêu y tế - dân số trên địa bàn Đà Nẵng giai đoạn 2022 - 2025. UBND Thành phố ban hành các Quyết định số 2423/QĐ-UBND, ngày 03-6-2019 về phê duyệt Kế hoạch thực hiện Đề án chăm sóc NCT giai đoạn 2019 - 2025 và Quyết định số 2142/QĐ-UBND, ngày 29-5-2019 phê duyệt tiếp nhận dự án Xây dựng chương trình chăm sóc NCT và đào tạo nguồn nhân lực y tế cho chăm sóc NCT tại Trung tâm Y tế quận Ngũ Hành Sơn, thành phố Đà Nẵng do cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) ủy thác cho trường Đại học Chubu Gakuin phối hợp thực hiện; Kế hoạch số 53/KH-UBND ngày 23-3-2022 về thực hiện Chương trình hành động Quốc gia về NCT trên địa bàn Đà Nẵng đến năm 2030. Sở Y tế Thành phố ban hành Công văn số 2482/SYT-NVY ngày 31-5-2022 về thực hiện công tác NCT; Công văn số 2687/SYT-NVY ngày 10-6-2022 về việc rà soát các nhiệm vụ đề ra tại Đề án chăm sóc sức khỏe NCT trên địa bàn Đà Nẵng giai đoạn 2019 - 2020. Nhìn chung, các văn bản ban hành từ trung ương đến địa phương tương đối đầy đủ theo phân cấp, phân quyền, xuyên suốt, rõ ràng, mạch lạc và có sự chỉ đạo, hướng dẫn triển khai thực hiện đầy đủ nội dung hoạt động theo đúng mục tiêu đề ra để chăm sóc sức khỏe NCT ngày càng thực chất, có chiều sâu.

- *Xác định nhu cầu chăm sóc sức khỏe NCT là nguyện vọng chính đáng của NCT được pháp luật bảo vệ, nhằm tăng cường sức khỏe người cao tuổi.* Hằng năm, Chi cục Dân số - KHHGD chủ trì, phối hợp với các quận, huyện khảo sát thống kê số NCT để làm căn cứ xây dựng kế hoạch về nhu cầu chăm sóc sức khỏe NCT trên địa bàn Đà Nẵng. Kết quả khảo sát cho thấy, nhu cầu chăm sóc sức khỏe NCT tăng dần qua các năm, với số lượng NCT năm 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 lần lượt là: 104.829, 113.503, 123.660, 131.751, 138.613 người và tăng lên 147.094 người vào năm 2022⁷.

- *Việc bảo đảm cung cấp dịch vụ y tế cho người cao tuổi.* Theo khảo sát của Sở Y tế, mạng lưới y tế chăm sóc sức khỏe NCT của Đà Nẵng hiện có 18 Bệnh viện và trung tâm y tế (TTYT), trong đó có 432 bác sĩ; 605 điều dưỡng; 1.895 giường bệnh chung; 3 bệnh viện đã thành lập khoa Lão, gồm:

Bệnh viện Đà Nẵng, Bệnh viện Y học cổ truyền; TTYT Ngũ Hành Sơn với số giường cho Khoa Lão là 179 giường; 4 trung tâm bảo trợ xã hội thuộc sở hữu nhà nước, gồm: Trung tâm Bảo trợ xã hội; Trung tâm điều dưỡng người tâm thần; Trung tâm Phụng dưỡng người có công với cách mạng và Trung tâm điều dưỡng người có công miền Trung⁸. Có thể khẳng định, nhờ có sự quan tâm của Thành phố Đà Nẵng mà những năm qua công tác khám chữa bệnh cho NCT trên địa bàn đã đáp ứng khá tốt theo hình thức Bảo hiểm Y tế (BHYT) và xã hội hóa công tác y tế. Mặc dù vậy, do quy mô NCT của Đà Nẵng lớn, số lượng tăng rất nhanh, từ 104.829 người năm 2017 tăng lên 147.094 người vào năm 2022 nên kinh phí thực hiện khám sức khỏe định kỳ cho NCT mỗi năm tối thiểu 01 lần/năm còn những khó khăn nhất định.

- *Việc tuyên truyền, phổ biến kiến thức chăm sóc sức khỏe, kỹ năng phòng bệnh cho người cao tuổi.* Xác định việc phòng bệnh và có kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe của NCT là hết sức quan trọng, nên Chi cục DS-KHHGD chủ trì, phối hợp với TTYT huyện tổ chức 140 lớp bồi dưỡng cho gần 7.000 là đối tượng NCT, thành viên Câu lạc bộ tư vấn và chăm sóc NCT dựa vào cộng đồng; tổ chức 168 buổi nói chuyện chuyên đề dân số - phát triển lồng ghép chăm sóc sức khỏe cho gần 8.400 NCT tại cộng đồng. Với mô hình Câu lạc bộ (CLB) Tư vấn và Chăm sóc NCT dựa vào cộng đồng, Thành phố đã thu hút được 1.761 hội viên thường xuyên tham gia⁹; đây là mô hình CLB cho NCT sinh hoạt đạt hiệu quả cao trong tuyên truyền nhận thức, chuyển đổi hành vi trong chăm sóc và tự chăm sóc sức khỏe NCT ban đầu tại cơ sở, góp phần nâng cao chất lượng dân số. Ngoài ra, tại các xã, phường triển khai mô hình CLB liên thế hệ giúp nhau sinh hoạt định kỳ, giúp NCT có nơi giao lưu, chia sẻ và được hỗ trợ lúc cần thiết. Cùng với đó là việc duy trì mô hình truyền thông, tư vấn chăm sóc sức khỏe tại nhà qua đội ngũ Cộng tác viên DS-YT. Qua khảo sát, bình quân 01 Cộng tác viên tham gia quản lý, tư vấn cho 10 NCT/địa bàn được phân công/năm¹⁰. Nhìn chung, việc tuyên truyền, phổ biến kiến thức chăm sóc sức khỏe, kỹ năng phòng bệnh NCT đã được thực hiện đầy đủ trên tất cả nội dung hoạt động,

tuy nhiên việc hướng dẫn NCT của cộng tác viên DS-YT trong kỹ năng phòng bệnh, chữa bệnh và tự chăm sóc còn chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn, nhất là việc kiểm tra, sàng lọc huyết áp cho NCT.

- *Việc lập hồ sơ theo dõi, quản lý sức khỏe người cao tuổi.* Các trung tâm y tế xã, phường là cơ quan quản lý sức khỏe ban đầu cho NCT có vị trí vai trò quan trọng trong công tác dự phòng y tế, là nhân tố tích cực trong triển khai thực hiện chính sách chăm sóc sức khỏe NCT tại cơ sở. 100% (56/56) trung tâm y tế xã, phường trên địa bàn thành phố đã tiến hành xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện tư vấn khám sức khỏe, lập hồ sơ quản lý theo quy định. Đến năm 2022, trên địa bàn thành phố có 82.320 (chiếm 55,96%) người từ 60 tuổi trở lên được quản lý và theo dõi sức khỏe ban đầu¹¹, như vậy vẫn còn khoảng 44% NCT chưa có hồ sơ quản lý sức khỏe. Tình trạng này một phần là do chưa có quy định cụ thể về mẫu thống kê nên mỗi đơn vị y tế thiết kế một mẫu để quản lý khác nhau, điều này có thể dẫn đến những sai số nhất định trong thống kê, theo đó Sở Y tế cần thống nhất Sở quản lý sức khỏe NCT theo một mẫu quy định.

- *Việc khám bệnh, chữa bệnh cho người cao tuổi phù hợp với chuyên môn.* Nhìn chung công tác khám bệnh, chữa bệnh ban đầu tại Trạm Y tế (TYT) đã phát huy tốt tại tuyến cơ sở; có 56/56 xã phường bố trí đủ nhân lực, phương tiện tham gia khám sức khỏe ban đầu cho Nhân dân trong đó có NCT. Các phòng, khoa Lão tại TTYT tuyến huyện đã đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh và điều trị nội trú cho NCT. Thực hiện chăm sóc và khám sức khỏe ban đầu cho NCT với chế độ khám thẻ bảo hiểm y tế. Số NCT có thẻ BHYT đã tăng qua từng năm, năm 2019 là 69.236 người (đạt 77,47%), năm 2021 là 101.174 người (đạt 96,41%); năm 2022, thực hiện duy trì kết quả năm 2021¹². Cùng với đó, Thành phố cũng đã tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng chăm sóc sức khỏe NCT cho 126 cán bộ y tế TTYT, TYT và nhân viên y tế cơ sở làm công tác điều dưỡng; đào tạo, bồi dưỡng chuyên khoa Lão cho 125 y, bác sĩ công tác tại các bệnh viện, TTYT và TYT làm công tác khám và điều trị; bồi dưỡng 12 công chức, viên chức tuyến tỉnh và huyện tham gia tập huấn báo cáo viên tuyến

tỉnh về chương trình chăm sóc sức khỏe NCT do Tổng cục DS-KHHGD, Bộ Y tế tổ chức; bồi dưỡng 18 cán bộ y tế về kỹ năng chăm sóc sức khỏe NCT do cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) tổ chức. Nhìn chung, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, y bác sĩ thực thi chính sách đã đáp ứng tốt trong công tác triển khai các hoạt động tư vấn, khám, điều dưỡng và điều trị NCT tại cơ sở.

- *Việc khám sức khỏe định kỳ cho người cao tuổi.* Ngành Y tế chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan, triển khai các giải pháp nâng cao sức khỏe NCT trên cơ sở khám sức khỏe định kỳ các tuyến từ TYT đến Bệnh viện tuyến thành phố; nâng cao kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe và tăng cường khả năng cường tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu của NCT. Để đáp ứng đầy đủ nhu cầu khám, chữa bệnh cho NCT với nhu cầu và chất lượng ngày càng cao, chi phí và hình thức phù hợp tại các cơ sở y tế, Sở Y tế chỉ đạo, hướng dẫn đề ra các giải pháp khuyến khích xã hội hóa đầu tư dịch vụ chăm sóc NCT tại nhà, bác sĩ gia đình¹³. Để tạo thuận lợi cho NCT tham gia khám sức khỏe định kỳ, hàng năm TTYT phối hợp với TYT thành lập tổ khám sức khỏe NCT tại địa bàn khu dân cư, thực hiện gói khám sức khỏe định kỳ và cấp thuốc miễn phí cho NCT. Qua khám sức khỏe định kỳ phát hiện sớm nhiều bệnh, tật thường gặp cho NCT để chữa trị kịp thời giúp NCT có sức khỏe tốt tiếp tục sống vui, sống khỏe, sống có ích. Trong 5 năm (2017-2022), khám sức khỏe định kỳ cho NCT thông qua gói xét nghiệm công thức máu, siêu âm tổng quát, X quang và khám nội tổng quát cho 242.836 lượt người bằng nguồn kinh phí ngân sách thành phố¹⁴.

Có thể khẳng định, việc thực thi chính sách chăm sóc sức khỏe NCT tại Đà Nẵng thời gian qua đã góp phần tích cực trong việc cải thiện sức khỏe thể chất, tinh thần; giúp cho NCT sống vui, sống khỏe, phát huy vai trò trong cộng đồng xã hội, góp phần nâng cao chất lượng dân số nhóm đối tượng NCT. Tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục là: (1) Chưa có mô hình Ban chỉ đạo công tác dân số - phát triển cấp tỉnh như một số địa phương khác trên cả nước. Trong quá trình phối kết hợp giữa các sở, ban, ngành, đoàn thể, địa phương còn lúng túng, thiếu sự chỉ sự đạo chung, nhất quán của

cơ quan quản lý đầu mối cấp sở, nhất là trong các hoạt động lớn cần có sự phối kết hợp nhiều ngành, nhiều lĩnh vực. Cơ quan quản lý sức khỏe do Sở Y tế chủ trì, nhưng cơ quan quản lý con người là của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, nên việc thống nhất chủ trương còn khó khăn như lập đề án xây dựng Nhà dưỡng Lão để chuẩn bị cơ sở thích ứng với quá trình già hóa dân số. (2) Việc ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án chăm sóc sức khỏe NCT giai đoạn 2017 - 2025 cần có sự thống nhất, tránh tình trạng mỗi đơn vị xây dựng kế hoạch riêng, dẫn đến thiếu tính thống nhất, đồng bộ về nội dung triển khai thực hiện và phân công phối hợp. (3) Kinh phí được giao thực hiện Đề án chăm sóc sức khỏe NCT hằng năm chậm, thường đến cuối quý II đầu quý III các TTYT và Chi cục DS - KHHGD mới được cấp trên giao Quyết định kinh phí thực hiện, do đó việc khám sức khỏe định kỳ NCT cũng chậm theo. (4) Công tác tuyên truyền, phổ biến về chăm sóc sức khỏe NCT còn gặp một số khó khăn do chưa có đầy đủ phương tiện truyền thông; nhu cầu tư vấn và chăm sóc sức khỏe NCT ngày càng cao, do tốc độ già hóa dân số, tỷ trọng NCT gia tăng hằng năm. (5) Trong nhiều năm thực hiện truyền thông “mỗi cặp vợ chồng sinh 1 - 2 con” đã ăn sâu vào tiềm thức, dẫn đến hệ lụy mức sinh thấp tốc độ già hóa dân số nhanh. (6) Việc triển khai Đề án Kiểm soát mất cân bằng giới tính khi sinh và bình đẳng giới giai đoạn 2 còn chậm.

3. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe người cao tuổi trên địa bàn thành phố Đà Nẵng thời gian tới

Để nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe NCT trong thời gian tới, thành phố Đà Nẵng cần thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền sâu rộng tới các cấp, các ngành và người dân tinh thần, nội dung của Nghị quyết 21/NQ-TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác dân số trong tình hình mới và các Chương trình hành động số 19-CTr/TU của Ban thường vụ Thành ủy, Quyết định số 1977/QĐ-UBND của UBND Thành phố. Tham mưu UBND thành lập Ban Chỉ đạo công tác dân số - phát triển thành phố để thống nhất đầu mối, tăng cường trách nhiệm, sự tham gia phối hợp của

cả hệ thống chính trị để phát huy cao nhất vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân về thực hiện công tác dân số trong tình hình mới.

Hai là, đổi mới công tác ban hành văn bản tổ chức triển khai thực thi chính sách chăm sóc sức khỏe NCT. Mặc dù, các cấp ủy, chính quyền đã quan tâm, chỉ đạo, đổi mới và nâng cao chất lượng ban hành các văn bản tổ chức thực thi chính sách chăm sóc sức khỏe NCT. Tuy nhiên, các văn bản còn mang tính định hướng chung, chưa cụ thể hóa được các nhiệm vụ và giải pháp. Do đó, trong quá trình thực hiện còn gặp khó khăn, nhất là đối với các văn bản hướng dẫn về quy định mức chi, nhiều nội dung chưa có xây dựng mức chi như kinh phí chi cho hoạt động điều tra khảo sát, kinh phí phát thanh tại đài phát thanh xã, phường chưa có quy định cụ thể để địa phương xây dựng và lập dự trù kinh phí triển khai thực hiện hằng năm; trong Đề án chăm sóc sức khỏe NCT của thành phố hướng dẫn xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe NCT tại Trung tâm Tư vấn Cung ứng Dịch vụ dân số - KHHGD thuộc Chi cục Dân số - KHHGD thành phố, nhưng khi đi vào thực tiễn triển khai đăng ký xây dựng mô hình gặp phải nhiều rào cản pháp lý liên quan, đến nay chưa thể thành lập mô hình chăm sóc sức khỏe NCT này.

Ba là, cần phân công rõ ràng, phối hợp hiệu quả trong tổ chức thực hiện chính sách chăm sóc NCT. Việc thực thi chính sách chăm sóc sức khỏe NCT là nhiệm vụ của các cấp, các ngành, đoàn thể, địa phương... Nếu phối hợp tốt các chủ thể sẽ tạo sức mạnh tổng hợp tạo nên thành công của chính sách. Do đó, việc phân công phối hợp phải rõ ràng, đúng chức năng nhiệm vụ; có đơn vị chủ trì, đơn vị phối hợp. Theo đó, cần sớm thành lập Ban Chỉ đạo công tác dân số - phát triển thành phố, là đầu mối chỉ đạo và phân công phối hợp giữa các thành viên Ban Chỉ đạo công tác dân số, trong đó đồng chí Phó chủ tịch UBND Thành phố làm trưởng ban, đồng chí Giám đốc Sở Y tế làm Phó Ban thường trực, đồng chí Chi cục trưởng Chi cục Dân số - KHHGD thành phố làm thư ký và các sở, ban, ngành, hội đoàn thể thành phố làm thành viên. Trong phân công thực hiện nhiệm vụ cần cụ thể đơn vị chủ trì và đơn vị phối hợp, tránh một công việc mà giao cho hai bên chủ trì. Đồng thời, định kỳ các chủ thể liên quan phải có

buổi giao ban, báo cáo tình hình, rút kinh nghiệm trong công tác phối hợp và triển khai phương hướng nhiệm vụ trong thời gian đến.

Bốn là, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ triển khai thực thi chính sách chăm sóc NCT. Trong điều kiện thành phố đang thực hiện mô hình chính quyền đô thị thì việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ nói chung, trong đó có cán bộ thực thi chính sách chăm sóc NCT là hết sức cần thiết, nhất là ở tuyến cơ sở. Thời gian qua, NCT chưa thực sự chú trọng về chất lượng khám, chữa bệnh ban đầu tại tuyến y tế cơ sở. Để khắc phục tình trạng này, cần ưu tiên đầu tư nhân lực, cơ sở hạ tầng, trang thiết bị y tế đồng bộ cho hệ thống y tế cơ sở; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, năng lực chuyên môn cán bộ y tế. Đồng thời, tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực đội ngũ báo cáo viên về truyền thông, tập huấn chính sách chăm sóc sức khỏe NCT ở cơ sở. Trong bối cảnh, số lượng và tỷ trọng NCT tăng nhanh thì việc tăng cường đào tạo nguồn nhân lực y tế chuyên khoa đủ số lượng và chất lượng, nhất là đào tạo đủ bác sĩ, điều dưỡng chuyên ngành Lão khoa ở các tuyến nhằm thực hiện tốt việc khám sức khỏe NCT là hết sức cần thiết.

Năm là, tăng cường kinh phí đầu tư cơ sở vật chất, kỹ thuật chăm sóc sức khỏe NCT. Mặc dù, đã có sự quan tâm, đầu tư rất lớn của Đảng, Nhà nước và thành phố đối với việc chăm sóc sức khỏe cho NCT. Tuy nhiên, so với yêu cầu thực tế thì nguồn kinh phí dành cho công tác chăm sóc sức khỏe NCT vẫn còn hạn hẹp, chưa đáp ứng yêu cầu. Đơn cử như kinh phí dành cho hoạt động của các câu lạc bộ, tổ tình nguyện viên chăm sóc sức khỏe NCT chỉ đảm bảo triển khai các hoạt động tối thiểu, việc mở rộng và nâng cao chất lượng hoạt động còn hạn chế nên việc tổ chức sinh hoạt còn đơn điệu, hoạt động tuyên truyền chưa đa dạng, số lượng NCT được khám bệnh, phát thuốc miễn phí có giới hạn. Các cơ sở chăm sóc sức khỏe NCT chưa đủ kinh phí trang bị các dụng cụ hay thiết bị thông minh như xe lăn đa chức năng cho NCT bị tàn tật, robot chăm sóc người bệnh, chip theo dõi NCT sa sút trí tuệ hoặc các thiết bị chuyên sâu trong tập luyện phục hồi chức năng, các phần mềm trên điện thoại thông minh, ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong chẩn đoán và quản lý người

bệnh. Đây là những khó khăn không nhỏ có ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả chăm sóc sức khỏe NCT. Theo đó, ngoài việc Nhà nước tăng cường đầu tư về kinh phí, cơ sở vật chất cho chăm sóc NCT thì việc tăng cường xã hội hóa công tác chăm sóc sức khỏe NCT là hết sức cần thiết; cùng với đó là tăng cường hợp tác quốc tế trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe NCT, chú trọng mở rộng mô hình dự án chăm sóc sức khỏe NCT do cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ.

Sáu là, phát triển hệ thống dữ liệu số quản lý sức khỏe NCT theo hướng hiện đại. Thời gian qua, việc quản lý sức khỏe NCT chủ yếu bằng Sổ ghi chép nhật ký tại TYT, theo đó khi cần tra cứu, đối chiếu theo dõi đối tượng rất khó khăn. Để theo dõi, quản lý sức khỏe NCT thuận lợi cần: (1) Đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, hình thành kho dữ liệu số chuyên ngành dân số, trên cơ sở kế thừa hạ tầng công nghệ thông tin sẵn có trong việc cập nhật và quản lý NCT tại cơ sở y tế và dân số các cấp; (2) Tăng cường bổ sung, cập nhật thông tin về số liệu quản lý sức khỏe NCT, xây dựng báo cáo chuyên sâu, tài liệu hướng dẫn; dự báo thông tin số liệu; cung cấp, chia sẻ thông tin dữ liệu chuyên ngành dân số để có bộ dữ liệu đầy đủ liên quan đến sức khỏe NCT, đây là nền tảng quan trọng để nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe NCT.

Bảy là, tăng cường truyền thông, vận động nhằm nâng cao nhận thức chuyển đổi hành vi của xã hội về chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Hoạt động truyền thông chăm sóc sức khỏe NCT có vai trò quan trọng trong công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu NCT; nhằm tạo sự chuyển biến rõ rệt về nhận thức, trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, đồng thời trang bị kiến thức, kỹ năng để NCT, mỗi gia đình có thể chủ động phòng bệnh, hình thành những hành vi có lợi cho sức khỏe. Vì vậy, để nâng cao hiệu quả hoạt động truyền thông chăm sóc sức khỏe NCT trong thời gian đến cần: (1) Tăng cường truyền thông nâng cao nhận thức của các cấp ủy, chính quyền và đoàn thể các cấp; các chức sắc tôn giáo những người có uy tín trong cộng đồng nhằm chuyển biến nhận thức, sự ủng hộ của xã hội đối với việc chăm sóc sức khỏe NCT; (2) Thường xuyên phổ biến các thông tin chính sách NCT trên các

phương tiện thông tin đại chúng. Biên soạn giáo trình truyền thông và hướng dẫn kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe NCT; (3) Đa dạng hóa các loại hình truyền thông phù hợp với đặc trưng từng nhóm đối tượng; (4) Tăng cường tuyên truyền giáo dục thay đổi hành vi nhóm đối tượng có tư tưởng định kiến, kỳ thị coi tuổi già là gánh nặng cho xã hội, nhằm nâng cao ý thức trách nhiệm mỗi gia đình và toàn xã hội trong việc chăm sóc sức khỏe NCT.

Tóm lại, việc chăm sóc sức khỏe NCT thời gian qua đã nhận được sự quan tâm rất lớn của các cấp ủy đảng, chính quyền thành phố Đà Nẵng, nhờ đó NCT không chỉ được cải thiện sức khỏe thể chất, tinh thần mà còn giúp họ phát huy vai trò trong cộng đồng xã hội, góp phần nâng cao chất lượng dân số. Tuy nhiên, so với yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới và trong xu hướng già hóa dân số nhanh như hiện nay, đòi hỏi Đà Nẵng phải có sự quan tâm đầu tư nhiều hơn với những giải pháp hiệu quả để nâng cao chất lượng chăm sóc NCT và chủ động thích ứng với già hóa dân số.

1. <https://nhandan.vn/gia-hoa-dan-so-nhanh-o-viet-na>

m-va-khuyen-nghi-chinh-sach-post756305.html.

2. https://www.vietnamplus.vn/gan-70-nguoi-cao-tuoi-viet-na-m-co-tinh-trang-suc-khoe-yeu-va-rat-yeu-post810251_ynp.

3. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 1, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 266.

4. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Nghị quyết 21/NQ-TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới*, H, 2017.

5. Chi cục Dân số - KHHGD thành phố Đà Nẵng: *Thống kê dân số theo nhóm tuổi từ 2011 - 2022*, Đà Nẵng, 2022.

6, 7, 9, 12. Chi cục Dân số - KHHGD thành phố Đà Nẵng: *Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 21/NQ-TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới 2017 - 2022*, Đà Nẵng, 2022.

8, 11, 14. Chi cục Dân số - KHHGD thành phố Đà Nẵng: *Báo cáo tình hình thực hiện Đề án chăm sóc sức khỏe người cao tuổi giai đoạn 2017 - 2022*, 2022.

10. Huỳnh Bá Tân: *Khảo sát tình hình mắc bệnh của người cao tuổi và các yếu tố liên quan tại thành phố Đà Nẵng*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở, Sở Y tế thành phố Đà Nẵng, 2020.

13. Sở Y tế thành phố Đà Nẵng: Công văn số 2482/SYT-NVY của Sở Y tế về việc thực hiện công tác người cao tuổi.

ĐÀO TẠO, SỬ DỤNG, PHÁT HUY TÍNH TIÊN PHONG...

Tiếp theo trang 48

Phát triển nông thôn ở một tỉnh có đến 8 phó giám đốc; Hiện tượng bỏ nhiệm người nhà, người thân, cả nhà làm quan, “bỏ nhiệm thân tộc”, “thánh giống” diễn ra ở nhiều địa phương, đơn vị; nhiều trường hợp bỏ nhiệm người nhà, người thân không bảo đảm điều kiện, tiêu chuẩn, điển hình là ở các tỉnh Quảng Nam, Gia Lai, Bình Định, thành phố Đà Nẵng...

6. <https://www.qdnd.vn/chinh-tri/cac-van-de/hoi-nghi-trung-uong-lan-thu-8-khoa-xiii-tiep-tuc-day-manh-xay-dung-doi-ngu-tri-thuc-746139>, <https://dangcongsan.vn/tieu-diem/xay-dun-g-doi-ngu-tri-thuc-xung-tam-voi-yeu-cau-nhiem-vu-moi-636627.html>.

7. Tạp chí Cộng sản: *Về những hạn chế, yếu kém trong đội ngũ cán bộ và công tác cán bộ*, <https://dangcongsan.vn/dua-nghi-quyet-trung-uong-6-trung-uong-7-vaocuc-song/hoi-dap/ve-nhung-han-che-yeu-kem-trong-doi-ngu-can-bo-va-cong-tac-can-bo-497750.html>.

8. Bắc Văn: *Nghệ thuật dùng người của Bác Hồ*, Báo Nhân dân điện tử số ra ngày 17-5-2020, <https://nhandan.vn/tin-tuc-su-kien/nghe-thuat-dung-nguoi-cua-bac-ho-474150/>.

9. Ban Chấp hành Trung ương Đảng: *Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24-11-2023 về tiếp tục xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới*.

10. Báo Đà Nẵng: *Đà Nẵng “chiêu hiền, đãi sĩ”*, <https://thanhnien.vn/da-nang-chieu-hien-dai-si-post171748.html>.

12. Bắc Văn: *Nhớ lời dạy của Bác Hồ, phải khéo dùng cán bộ*, Báo Nhân dân Online, <https://nhandan.vn/chinhtri/nho-loi-day-cua-bac-ho-phai-keo-dung-can-bo-358807/>.

13. Lại Quốc Khánh: *Phong cách lãnh đạo khoan dung, độ lượng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và những gợi mở cho công tác cán bộ hiện nay*, Tạp chí Tuyên giáo, <https://tuyengiao.vn/theo-guong-bac/phong-cach-lanh-dao-khoan-dung-do-luong-cua-chu-tich-ho-chi-minh-va-nhung-goi-mo-cho-cong-tac-can-bo-hien-nay-136788>.

14. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 2, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 130, 230.